शक्षक दरबन्दी मलान सम्बन्धि

निर्दे शका २०७५

के पलासगढी गाउँ कार्यपा लका

वाक्सिला खोटाङ

जारी मतिः २०७५/०५/०४

शक्षक दरबन्दी मलान सम्बन्धि निर्दे शका २०७५

प्रस्तावना

यस केपलासगढी गाउँपालिकाका वद्यालय उमेरका सम्पूर्ण बालबालकाहरुलाई वद्यालयमा भर्त्याउने, सकाउने, टिकाउने र बिकाउने दूरदृष्टिलाई मूर्त रुप दिन र जहाँ वद्यार्थी त्यहाँ शक्षक भन्नाको खातिर शक्षक दरबन्दी मलान आवश्यक भएको हुँदा स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को खण्ड ११ को ज   (११) ले दिएको अधकार प्रयोग गरी यस गाउँपालकाले यो शक्षक दरबन्दी मलान सम्बन्धि निर्दे शका जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. सङ्क्षप्त नाम र प्रारम्भः

क. यो निर्दे शकाको नाम शक्षक दरबन्दी मलान सम्बन्धि निर्दे शका २०७५ रहेको छ ।

ख. यो निर्दे शका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः

बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्दे शकामाः

क. "कार्यपालका" भन्नाले केपलासगढी गाउँपालकाको कार्यपालकालाई सम्झनुपर्छ ।

ख. गाउँपालका भन्नाले नेपालको सम्बिधान बमोजिम गठन भएको यस केपलासगढी गाउँपालकालाई सम्झनुपर्छ ।

ग. “धार्मिक विद्यालय” भन्नाले परम्परागत रुपमा चलिआएका गोन्पा, गुरुकुल, आश्रम, मदरसा जस्ता धार्मिक विद्यालयहरुलाई जनाउँदछ ।

घ. “निरीक्षक” भन्नाले विद्यालय निरीक्षण गर्न तोकिएको अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ ।

ङ. “स्रोतव्यक्ति” भन्नाले वि्यालय सुपरीवेक्षण गर्न तोकिएको पदाधिकारी सम्झनु पर्छ ।

च. “प्रधानाध्यापक” भन्नाले नियम ५० बमोजिम नियुक्त विद्यालयको प्रधानाध्यापक सम्झनु पर्छ ।

छ. “प्रमुख” भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

ज. “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउपालिकाको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

झ. “प्रारम्भिक बाल बिकास केन्द्र” भन्नाले चार वर्ष सुरु भई पाँच बर्ष उमेर पूरा गरेका बालबालिकाको लागि नियम ३८ बमोजिम खोलिएको प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र, नर्सरी, केजी, मन्टेसरी आदि सम्झनु पर्छ ।

ञ. “व्यवस्थापन समिति” भन्नाले नियम २६ बमोजिम गठन हुने विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

ट. “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

ठ. “शिक्षा अधिकृत” भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाको प्रमुख वा सो प्रमुखको कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।

ड. "शिक्षा शाखा" भन्नाले गाउँपालिकामा रहेको शिक्षा हेर्ने शाखा वा इकाइलाई सम्झनु पर्छ ।

ढ. "शिक्षक किताबखाना" भन्नाले संघीय शिक्षा कानून वमोजिम गठन भएको शिक्षक किताबखाना सम्झनु पर्छ ।

ण. "शिक्षक सेवा आयोग" भन्नाले संघीय कानून वमोजिम गठन भएको शिक्षकहरुको नियुक्ति सिफारिस आदि गर्ने आयोग सम्झनु पर्छ ।

त. "शिक्षा समिति" भन्नाले गाउँ स्तरमा स्थानीय तहको प्रमुखले नेतृत्व गरेको स्थानीय तहको सभाले गठन गरेको नियम २४ (क) अनुसारको शिक्षा सम्बन्धी समिति र वडा स्तरमा वडाध्यक्षको नेतृत्वमा नियम २४ (ख)अनुसार गठन भएको वडा शिक्षा समिति सम्झनु पर्छ ।

थ. "शैक्षिक सत्र" भन्नाले विद्यालयमा अध्ययन अध्यापन गराइने वार्षिक अवधि सम्झनु पर्छ ।

द. "सामुदायिक शिक्षक" भन्नाले समुदायद्वारा व्यवस्थित विद्यालयमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत वा अनुमोदन प्राप्त दरबन्दी अन्तर्गत व्यवस्थापन समितिले नियुक्त गरेको शिक्षक सम्झनु पर्छ ।

ध. "संघीय शिक्षा ऐन" भन्नाले संघीय संसदले बनाएको शिक्षा ऐनलाई सम्झनु पर्छ ।

न. "संस्थागत विद्यालय" भन्नाले निजी लगानीमा संचालन गर्ने गरी नियम ५ बमोजिम अनुमति पाई स्थापित विद्यालयलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

वद्यालयमा रहने शक्षक दरबन्दी अनुपात

३. के पलासगढी गाउँपा लकाका सम्पूर्ण वद्यालयका प्रत्येक तहका वद्यार्थी सङ्ख्यालाई सोही तहमा कार्यरत शक्षक सङ्ख्याले भाग गर्दा आउने सङ्ख्यालाई शक्षक वद्यार्थी अनुपात मानिनेछ ।

४. निर्दे शकाको खण्ड ३ बमोजिम शक्षक वद्यार्थी अनुपात वद्यालयमा कम भएमा सो वद्यालयको कनिष्ठ शक्षक बढी अनुपात भएका वद्यालयमा सरुवा हुन सक्नेछ ।

५. प्रत्येक वर्ष गाउँ शक्षा स मतिले खण्ड ३ र ४ को आधारमा शक्षक दरबन्दी मलान गर्नेछ । गाउँ शक्षा स मतिको निर्णयलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन कार्यपा लकाले अनमोदन गर्नुपर्नेछ ।

६. निर्दे शकाको खण्ड ५ बमोजिम दरबन्दी मलान गर्दा अपाङ्ग   , महिला र घरपायक शक्षकलाई क्रमशः सामाजिक न्यायको सद्धान्त प्रयोग गरी सरुवा गरिनेछ । तर प्र.अ. लाई भने ५ बर्षको वद्यालय बिकास प्रस्तावको आधारमा नियुक्त भएको भए सरुवा गरिने छैन ।

परिच्छेद ३

शक्षक उत्प्रेरणा तथा अ भमुखीकरण

७. परिच्छेद २ बमोजिम शक्षकलाई सरुवा गर्दा गाउँ शक्षा स मति वा शक्षा शाखा प्रमुखले सरुवा भई जाने शक्षकहरुलाई अ भमुखीकरण गरी तो कएको वद्यालयमा पठाउनेछ ।

८. खण्ड ७ बमोजिम अ भमुखीकरण ता लमको नियमानुसार निर्वाह भत्ता शक्षा स मतिले समन्वय गरी व्यवस्था गर्नेछ ।

परिच्छेद ४

दरबन्दी मलानको प्र क्रया

९. दरबन्दी मलान प्रत्येक शै क्षक सत्रको शुरुको महिना भत्र गरिनेछ । र आवश्यकता अनुसार अन्य महिनामा पनि गर्न स कनेछ ।

१०. वद्यालयको व्यवस्थापन चुस्तदुरुस्त नभई वद्यालय सुशासन कमजोर भई वद्यालयको सकाइ उपलव्धि न्यून भएमा निर्दे शकाको खण्ड ३ वमोजिम शक्षक वद्यार्थी अनुपात बढी भए पनि सो वद्यालयमा शक्षक सङ्ख्या थप गरिनेछैन ।

परिच्छेद ५

दरबन्दी मलान सम्बन्धि प्रा व धक स मति

११. दरबन्दी मलानलाई व्यवस्थित , अनुमानयोग्य , पारदर्शी र नतिजामूलक बनाउन तप सल बमोजिमको एक प्रा व धक स मति रहनेछ ।

क. संयोजकः गाउँपा लका अध्यक्ष

ख. सदस्यः सामाजिक बिकास स मतिका संयोजक

ग. सदस्यः संयोजकले तोकेको प्र.अ. तथा शक्षा क्षेत्रमा कम्तिमा २० बर्ष अ धकृत सरहको पदमा काम गरेको एक जना

घ. सदस्यः स्रोतव्यक्तिहरु

ङ. सदस्यः प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत

च. सदस्यः शक्षक महासंघका महिला प्रतिनि ध

छ. सदस्य स चवः गाउँ शक्षा अ धकारी

१२. खण्ड ११ बमोजिम गठन भएको स मतिले तथ्याङ्क वश्लेषण गरी दरबन्दी मलानको ला ग वा र्षक प्रतिवेदन गाउँ शक्षा स मतिमा पेश गर्नेछ ।

१३. खण्ड १२ बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदनका आधारमा गाउँ शक्षा स मतिले दरबन्दी मलान गर्नेछ ।

परिच्छेद ६

वडा स्तरीय दरबन्दी मलान सम्बन्धि व्यवस्था

१४. वडा स्तरमा दरबन्दी मलान गर्न वडा शक्षा स मति र दरबन्दी मलान प्रा व धक स मतिको सफारिसका आधारमा गाउँ शक्षा स मतिले वडा स्तरीय दरबन्दी मलान गर्न सक्नेछ ।

१५. खण्ड १४ बमोजिम दरबन्दी मलान गर्दा गाउँ पा लकाको समग्र शक्षक वद्यार्थीको अनुपातमा मात्र गरिनेछ ।

परिच्छेद ७

व वध

१६. अस्थायी, करार तथा राहत कोटाका शिक्षकहरुको पनि दरबन्दी मिलानको क्रममा सरुवा गर्न सकिनेछ ।

१७. शिक्षक दरबन्दीको पुनरावलोकन वार्षिक रुपमा गरिनेछ ।

१८. दरबन्दी मिलान सम्बन्धि संघीय तथा प्रादेशिक ऐन कानुनसँग यो निर्देशिका बाझिएमा यो निर्देशिका स्वतः खारेज हुनेछ ।

समाप्त